

Pôstne obdobie sa pomaly končí. Po 40 dňoch pôstu, po sledovaní pašiových dejov, ktoré nás zaviedli najprv do raja, aby sme boli svedkami ľudského hriechu a trestu a bolesti, ktorú priniesol, sme sa stali účastníkmi na Božej neutíchajúcej túžbe zachrániť človeka. V ústrety naplneniu tejto túžby, sprevádzaní zaslúbeniami, sme napokon vstúpili do brán Jeruzalema bok po boku zaslúbeného Mesiáša. Sedeli sme spolu s učeníkmi s Ním pri jednom stole a možno ne jeden z nás si v súvis s Judášom položil otázku: „Či ja, Pane? Ja ťa zradím?“ A potom v Getsemanskej záhrade sme mohli prežívať zápas Božieho Syna, a tiež Jeho odovzdanie sa do rúk svojich nepriateľov. A zoči-voči nim sme možno lepšie zrazu chápali Petra, ktorý v ústrety možnému odsúdeniu a uväzneniu svojho Majstra zaprel. A to aj napriek tomu, že tak presvedčivo tvrdil: „Nikdy ťa nezapriem!“ Možno sme dotknutí jeho zlyhaním, lebo v ňom vidíme mnohé naše zlyhania. To všetko nás priviedlo k udalostiam Veľkého piatku. Dnes máme byť svedkami odsúdenia Božieho Syna. Zneuctenie, nenávisť, pľuvanie, bičovanie, odsúdenie – a ortiel smrti. Niekde v tom zástupe ľudí, čo sa prizerá, možno vidíme sami seba. Stojíme pod krížom a rezonuje v nás otázka: „Je On naozaj Boží Syn? Zaslúbený Mesiáš?“ A v ústrety nám z kríža znie: „Je dokonané!“ To je posolstvo Veľkého piatku. Nič iné nie je podstatné. Je dokonané! Za môj i Tvoj hriech bolo zaplatené raz a navždy. Pán Boh sa od nás nevzdialil. Naopak, stal sa človekom, aby sme sa my, brat a sestra, mohli stať naspäť Božím dieťaťom. Jeho dcérou, Jeho synom.

Popývam vás k rodinným pobožnostiam v mene nášho nebeského Otca, ktorý sa stal človekom v Pánovi Ježišovi Kristovi. Nech Jeho milosť a pokoj nás sprevádzajú počas Veľkopiatočných rodinných pobožností.

Kážeň s poznámkami nájdete na internete, rovnako ako aj videonahrávku pobožnosti i s načítanými pašiami. Aj tentoraz nám s nimi pomohli štyri ochotné manželské páry, srdečne im za pomoc ďakujeme.

Milodary: Aj v tomto mesiaci sme prijali v našom cirkevnom zbore milodary. Tie, ktoré boli venované pri konkrétnej príležitosti, boli vyhlásené. Ostatné, venované zo srdca ochotného darcu tak, ako si zaumienil v srdci, budú spoločne vymenované v nedeľu po Veľkej noci.

Ak chcete aj vy finančne prispieť a podporiť naše spoločenstvo aj vy, svoj milodar môžete poslať na účet cirkevného zboru. IBAN: SK43 0900 0000 0001 0925 5082. Prípadne ak chcete prispieť adresnejšie, na webstránke zboru nájdete aj špecifické variabilné symboly. Svoj milodar môžete odovzdať aj našim kurátorom. Srdečne všetkým darcom ďakujeme.

„Každý (nech dá), ako si umienil v srdci, nie z neochoty alebo z prinútenia; lebo ochotného darcu miluje Boh.“ 2K 9,7

Modlime sa spolu: Pane náš, Ježiši Kriste, v zármutku, ale aj s vďačnosťou klakáme pod Tvoj kríž a ďakujeme za Tvoje „Je dokonané!“ Nič iné nemohlo stáť v ústrety Božej spravodlivosti, iba Tvoja smrť. Ňou si nás vykúpil z moci hriechu, vyslobodil z pod vlády Diabla a smrti a otvoril dvere svojho kráľovstva. Znášal si pre nás bolesť a utrpenie. Dovolil si, aby Ťa bičovali a pribili na kríž. Dovolila to Tvoja láska voči nám. Ona bola určovateľom Tvojho poníženia. Preto si hoden, Baránok Boží, vziať moc, múdrosť, česť a dobrorečenie. Tvoja smrť je našim víťazstvom. A Tvoje „Je dokonané“ je zárukou nekončiacej milosti, lásky a odpustenia pre človeka. Ďakujeme Ti, Pane Ježiši Kriste. Amen.

Zaspievajte si piesne z paší, prípadne tu ponúkame výber celých piesní, ktoré sú použité aj vo videopobožnosti:

113, 88, 109, 84

biblické texty : **pašie**

Modlime sa aj:

- za celú situáciu okolo pandémie, za múdrosť pre politikov v ich rozhodovaniach, silu pre tých, ktorí stoja v prvých líniiach, vytrvalosť a jednotu pre všetkých v boji s vírusom
- modlime sa za cirkev v jej súčasných výzvach, aby konala svoje dielo lásky a odolávala tlakom Zlého
- modlime sa za rodiny a jednotlivcov, ktorí sú vystavení silnejšiemu náporu samoty

Tel. čísla: 0918 828 307 – L. Beňo; 0918 828 309 – M. Beňová; mail: ecav@rankovce.sk. Vaši farárovci

**Lebo hľa, tma kryje zem a temnota národy,
ale nad tebou vzhádza Hospodin a Jeho sláva sa zjavuje nad tebou... Iz 60,2**

Filipským 2, 6-8: „⁶ ...ktorý mal podobu Božiu a svoju rovnosť s Bohom nepokladal za lúpež, ⁷ ale vzdal sa hodnosti, vzal na seba podobu služobníka, podobným sa stal ľuďom a keď sa zjavil ako človek, ⁸ ponížil sa a bol poslušný do smrti a to až do smrti na kríži.“

V jednom zamyslení z Tesnej brány som čítala myšlienku: „Najväčším Božím nepriateľom nie je ani diabol, démoni, ani iné zlé mocnosti. Najväčším Božím nepriateľom je moje egoistické JA“. Práve ono prinútilo nášho Stvoriteľa hľadať nové a nové možnosti, ako byť s nami. Ako vrátiť každého z nás do Jeho blízkosti po tom, čo pri bránach raja boli postavení anjeli s ohnivými mečmi ako symbol toho, že hriešny človek nemôže vojsť do Božej blízkosti. .

A áno, je to diabol, ktorý toto naše EGO, naše JA, vyslovene dopuje svojou provokáciou: „... zo-ber....budeš ako Boh...“ Ty budeš niekto! Na teba sa uprú všetky oči! Ty to zvládneš! Ty si borec! Ty si hviezda! Jednoducho IN a TOP!“ **Len si to predstavte – byť ako boh!** To sme my, ľudia s naším egoizmom a túžbou byť viac, ako sme.

V ústrety tomu všetkému dnes stojí posolstvo Veľkého piatku. **Ten, ktorý bol ako Boh, vlastne On bol Bohom, sa vzdal hodnosti.** Pravdou je, že Pán Ježiš Kristus bol Bohom stále, aj na golgotskom kríži. Bol rovným svojmu Otcovi pred svojím narodením, v priebehu a počas celého svojho pozemského života, i v okamihu svojho odsúdenia a smrti. A ako Boh sa potom vrátil do svojej slávy, k svojmu Otcovi.

A predsa sa svojej hodnosti vzdal. **Odložil svoju nebeskú slávu, postavenie, práva, vzdal sa svojej svätosti, aby sa stal človekom** a tým prijal a akceptoval utrpenie, neporozumenie, nenávisť, odsúdenie i smrť na kríži. Bol vystavený pokušeniu, poníženiu a slabosti. **A to všetko kvôli mne.**

Nedávno dcéra spomínala príbeh jedného farrára (zvykne počúvať jeho kázne), ktorému Pán Boh položil na srdce, aby jednej rodine v zbore daroval svoje auto. Len tak, DAROVAL. Rozprával o tom, aké to bolo pre neho ťažké. Koľko času ho stálo toto rozhodnutie a aj tak, keď prišiel domov, bolo ťažké sa zmieriť s tým, že dal svoje auto len tak. Aj keď vedel, že tá rodina ho naozaj, naozaj potrebuje.

Skúsme si na jeho mieste predstaviť seba. Viete, som presvedčená, že Pán Boh takéto myšlienky a výzvy aj dnes kladie na srdce kresťanom, aby sa vzdali niektorých vecí v prospech iných. Veľakrát, žiaľ, natrafí ale na naše JA, naše sebestvo, ktoré sa danej veci nechce za nič na svete vzdáť. A tak napokon „tá“ vec ostáva v našom vlastníctve, MY ju

odoprieme iným a Pán Boh osloví niekoho iného.

Posolstvo Veľkého piatku je pre nás vzácnym obrazom i výzvou. Pán Boh sa vzdal všetkého. On, Vládca a Stvoriteľ teba i mňa sa stal naším služobníkom. Ukázal nám, že ak chceme viesť, potrebujeme vedieť, aké to je, keď nás niekto vedie. A potom to najdôležitejšie. Náš Pán a Boh sa dal nám. Doslova – **vložil sa nám do rúk.** A pred dvetisíc rokmi Ho za to v Jeruzaleme pribili na kríž.

Práve tento moment je kameňom úrazu – Židom i pohanom. Mnohým ľuďom okolo nás. **Židia čakali víťazného Mesiáša, nie trpiaceho.** Tento moment bol nezlučiteľný s ich predstavou toho, ako by mal Bohom zasľúbený Mesiáš vyzerať.

Aj nám sa vložil Pán Boh do rúk vo svojom slove a evanjeliu. A aj my máme svoju vlastnú predstavu o Ňom. A nie je pre nás rovnako jednoduché akceptovať to, že musel za nás zomrieť. Ozýva sa v nás naša ľudská spravodlivosť, ktorá má pocit, že predsa každý si zaslúži to svoje. Práve ona je ale tým, čo v nás vyvoláva túžbu súťažiť, robiť sa lepším, hodnotiť, súdiť a odsudzovať. Božie Slovo nám ale hovorí, že sme všetci hriešnici a nikto z nám nemá nárok na Božiu slávu. Tú nám môže vrátiť jedine Boh, ktorý sa stal človekom. Vzdal sa svojej hodnosti, ponížil sa a stal sa poslušným až na smrť. Ten Boh ukrižovaný na kríži hovorí: „Odpúšťam vám, lebo neviete, čo robíte, keď ma križujete.“ Vďaka Pánu Bohu, že nekonal a nekoná podľa nášho rozmýšľania. **On neodoprel svoju lásku žiadnemu človeku.** Nikomu z nás nepovedal – Ty si mi milosť nezaslúžiš! Jeho smrť na kríži priniesla milosť, odpustenie a záchranu každému. O tom je posolstvo Veľkého piatku. Pripomína nám, že Trojjediný Pán Boh, ktorého vyznávame a ktorému veríme, sa vzdal svojej slávy, stal sa človekom, dokonca zašiel ďalej – stal sa služobníkom všetkých, a bol poslušný až do smrti na kríži.

Dnes sme pozvaní spolu so zástupmi pod golgotský kríž. V pokore prijať Boha, ktorý sa nám odozdáva. **Potrebujeme sa zdať svojej spravodlivosti a prijať tú Božiu – naplnenú na kríži. A prijať odpustenie, ktoré nám ponúka. Lebo bolo a je DOKONANÉ!** Amen.

Poznámky ku kázni

List ap. Pavla Filipským 2, 6-8

2: 6 „ktorý mal podobu,“ Zdôrazňuje sa tu existencia Ježiša z Nazareta a zároveň Jeho božskosť (porov. J 1,1; 8,57–58; 17,5.24; 2K 8,9; Kol 1,17; Žid 10,5-7). Ježišova existencia je ďalším dôkazom Jeho božstva. Ježiš v Betleheme nevznikol. Nikdy nebolo obdobia, keď Ježiš neexistoval a nebol božský. On je večný – bol, je a bude.... Ježiš Kristus ten istý včera, dnes i na veky (Žid 13,8).

Grécky význam prekladu „mal podobu“ je:

1. aristotelický zmysel pre podstatu
2. zmysel pre podstatu niečoho alebo nemenná podstata niečoho (tak to interpretovali ranní cirkevní otcovia)
3. vonkajšia forma niečoho (Septuaginta - LXX). To neznamená, že JHVH má fyzické telo, ale že vlastnosti Božej podstaty sú zjavené v Bohu Synovi.

„svoju rovnosť nepokladal za lúpež“ Doslova sa jedná o myšlienku, že „nie je lúpežou byť rovný s Bohom“.

2,7 „vzdal sa hodnosti“ je prekladom gréckeho slova, *harpagmos*, ktoré pôvodne znamenalo „*akt zmocnenia sa niečoho*“ alebo „*vyhľadávaná cena*“ (*harpagma*). Môže sa tiež použiť v pasívnom zmysle, čo by sa preložilo ako „*to, čo sa zmocní alebo drží*.“ Tretia možnosť prekladu je „*niečo, čo niekto má, ale nevyužíva na svoju osobnú výhodu*“. Táto tretia možnosť prekladu sa odráža v Pavlovom preklade listu do Filipis, kde môžeme čítať: „*vzdal sa hodnosti*.“

Iné preklady tu uvádzajú – „z vlastnej vôle sa vzdal všetkého, čo mal“. Toto bola Ježišova vlastná voľba! Existuje niekoľko teórií a možností, ako tieto slová pochopiť:

1. **Ježiš sa zjavne rozhodol žiť ako človek.** Dobrovoľne opustil svoju božskú slávu a prijal obmedzenia tela. Iste mal stále väčší nadhľad a duchovnú moc ako obyčajné padlé ľudstvo. Bol tým, čím mali byť všetci ľudia. Je to druhý Adam.
2. **Ježiš sa vo svojom Vtelení nestal menším ako Boh, ale zjavne do svojho božstva pridal ľudskosť.** Opustil vonkajšiu slávu Božstva a prijal vonkajšiu podobu človeka. Išlo o sčítanie, nie odčítanie. Počas Ježišovej pozemskej služby bol naplnený a splnomocnený Duchom, ale tiež bol plne Bohom a úplne človekom (pokúšaný, Mt 4 kap.; skúšaný, J 4 kap.; strach v Getsemane, Mk 14,32–42). Skutočne poznal a zjavil Otca (porov. J 1,18).
3. Je možné, že toto „vzdanie sa hodnosti“ bolo spôsobom narážky na Iz 53,1-3. Ak je to tak, netýkalo sa to jeho ľudskosti (F 2,7-8a), ale jeho ukrižovania (F 2,8b) ako Hospodínovho služobníka (porov. Mk 10,45-15,53).

- **„vzal na seba podobu služobníka“** To sa začalo v jaslách a pokračovalo v celoživotnej službe Ježiša z Nazaretu ľuďom okolo seba. Slúžil slovom, vyučovaním, uzdravovaním, zázrakmi... Ježiš zanechal svoju nebeskú slávu pre pozemský život plný biedy, utrpenia, bolesti. Tento verš zdôrazňuje Ježišovo vtelenie, nie Jeho ukrižovanie, ktoré je vysvetlené vo F 2,8.

Ježiš jasne ukázal, že služba lásky je skutočnou mocou. (porov. Mk 10,42–45; Mt 20,25–28). Jeho pokora je znakom skutočnej sily. Jeho darujúca sa láska je skutočným znakom božstva.

„podobným sa stal ľuďom“ V niektorých prekladoch nájdeme „narodil sa ako človek“. Toto je hlavný dôraz v tejto ranej cirkevnej piesni: hovorí o úplnom ľudstve Krista. Toto vyznanie v liste Filipis, hovorí sa mu aj prvé vierovyznanie, bolo napísané Pavlom ako odpoveď nafaľoňných gnostických učiteľov, ktorí sa držali večného (ontologického) dualizmu medzi duchom a hmotou. Dvojitá povaha Ježiša bola hlavným teologickým problémom NZ (porov. 1J

4,1–6). Ježišovo použitie SZ výrazu „Syn človeka“ ukazuje týmto smerom. V Ž 8,4 a Ez 2,1 má tento výraz svoj bežný židovský význam pre ľudskú osobu. Avšak v Dan 7,13 nadobudol božské vlastnosti. Ježiš použil túto frázu pre seba. Ňou označil seba ako syna človeka i Božieho Syna.

2,8 „bol poslušný až do smrti“ zdôrazňuje tú istú teologickú pravdu s tým rozdielom, že hoci bol Ježiš úplne človekom, nezúčastňoval sa na padlej prirodzenosti ľudstva (R 8,3; 1K 5,21; Žid 4,15; 7,26; 1P 2,22; 1J 3,5). Ježiš v poslušnosti nasledoval Otcov večný vykupiteľský plán (L 22,22; Sk 2,23; 3,18; 4,28) až po fyzické mučenie a smrť.

„a to až do smrti na kríži“ Kríž bol kameňom úrazu pre Židov (porov. 1K 1,23). Nečakali trpiaceho Mesiáša, ale víťaziaceho Mesiáša. Aj kvôli 5M 21,23 - Ježišovo ukrižovanie bolo znamením Božej kliatby. Židia nerozumeli, ako môže byť ich Mesiáš Bohom prekliaty, a ani to nechceli prijať. Ale to je presne pravda podľa G 3,13, že sa stal pre nás kliatbou. Koncept trpiaceho Mesiáša (porov. 1M 3,15; Ž 22) im bol doslova odporný. Pravdou ale je, že takto sa JHVH stavia k problému ľudského hriechu (Iz 52,13–53,12 Hospodin posielal svojho služobníka, lebo „*Hospodinu sa zaľúbilo ranit' ho nemocou. Ak položil život v obeť za vinu, mal by vidieť potomstvo a dlho žiť, skrze neho zdarit' sa má, čo chce Hospodin...*“; Mk 10,45 hovorí o poslaní Syna človeka, ktorý „*neprišiel, aby Jemu slúžili, ale aby On slúžil a dal život ako výkupné za mnohých.*“; J 1,29 zjavuje Baránka Božieho, „*ktorý sníma hriech sveta* ; 2K 5,21 odhaľuje Božiu vôľu „*Toho, ktorý nepoznal hriechu, učinil hriechom za nás, aby sme my boli v Ňom spravodlivosťou pred Bohom.*“; 1Pt 1,19 dopĺňa, že sme boli vykúpení „*drahou krvou nevinného a nepoškvrneného Baránka, Krista...*“).

Kríž je ústrednou pravdou NZ, kde sa stretáva a spája Božia láska a spravodlivosť.